

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 160 בס"ד ערש"ק פר' בראשית (מערב) כ"ד תשרי תשס"ב

פנינים יקרים

בראשית ברא אלוקים (א, א) ... גם עתה לאחר שנברא העולם עדיין הוא בבחינת בראשית, כי אין הבריאה דומה לכלי שנעשה בידי האומן כי לאחר עשיתו שוב אין הוא צריך למי שעשאו. אבל הבריאה זקוקה בכל יום ובכל שעה להתחדשות ע"י עשרה מאמרות שהעולם נברא בהם, ואילו נסתלק כח העליין יחזור העולם כלא היה.

בראשית ברא אלוקים (א, א) בתרגום השבעים הפכו את סדר המקרא: אלוקים ברא בראשית. ולמה התורה הקדימה את המלים בראשית ברא? הרבה טעמים נתנו לכך והעיקרי שבהם כי אין אנו יכולים לדעת אלוקות אלא מתוך התבוננות בבריאה הנפלאה ההתחדשות התמידית יש מאין. וזהו: בראשית ברא - מתוך התבוננות בהתחדשות הבריאה מכירים שה' בורא ומנהיג את העולם.

בראשית ברא אלוקים (א, א) איתא במד"ר רבי יצחק פתח ראש דברך אמת. ההסבר דס"ת בראשית ברא אלוקים - אמת, ובאותיות אמת מקופלת ומרומזת כל התורה. עשרת הדברות מתחילות בא' - אנכי ה' אלקיך. משניות מתחילה במ' - מאימתי קורין את שמע. הגמרא מתחילה בת' - תנא דיכא קאי. וזה ראש דברך "אמת".

בראשית ברא אלוקים (א, א) ס"ת אמת. הגה אמרו חז"ל (שבת נ"ה) חותמו של הקב"ה אמת. שמעתי הסבר יפה, דהכח כל המעלות והמדות כגון חכמה תורה מוסר וכד' יש בהן מדרגות שונות, אולם האמת מדרגה אחת לה ומדה אחת לה כי כל מה שאינו כולו אמת אינו אמת כלל. ולכך חותמו של הקב"ה אמת סמל של אחדות גמורה בלי כל תוספת ורבו.

ויאמר אלוקים יהי אור ויהי אור (א, א) כאשר יהודי בא לפני הקב"ה בתפלה "ויאמר" בלשון תחנונים: אלוקים, יהי אור! האר לי באורך, עד אנה אשקע בחשכות? מיד "ויהי אור" השי"ת מאיר לו...

(אדמו"ר ר' נח מלכביץ זצ"ל)

ויהי ערב ויהי בוקר וכו' (א, ה) מבריאית העולם אנו למידין שהלילה קודם ליום, מקרבנות למידין שהיום קודם ללילה. חיי האדם היום יומי מורכב מן הזמן ואז החשך קודם לאור כענין הקליפה קודמת לפרי אבל בחיי הקדושה שהיא למעלה מן הזמן הפרי קודם לקליפה והאור קודם לחשך (אם יש צורך לחשך...)

(ע"פ צדקת הצדיק)

נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (א, כ"ו) פרש"י נמלך במלאכי השרת (והוא במד"ר) ביצורת חיות הטורפות זאבים אריות נחשים ועקרבנים לא נמלך, כי בן האדם מסוגל ברגע אחת להגיע לרום השמים ובאחרת לרדת לשאול תחתית...

ויברא אלוקים את האדם בצלמו בצלם אלוקים ברא אותו (א, כ"ו) לפי תורה זו נועד האדם להיות עד מעיד על מציאות אלוקים בעולם לא באומר ודברים אלא בעצם היותו במהותו הפנימית ובצורתו החיצונית... לכל אדם יש הנצוץ האלוקי וכל אדם יכול לזכות להתגלות אלוקים בנפשו.

ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי ואוכל (א, ב) איתא במד"ר א"ר אבא ב"ר ואכלתי לא כתיב כאן אלא ואוכל אכלתי ואוכל עוד. וקשה הייתכן שאדה"ר יאמר כדבר הזה שנראה כאלו רצה להכעיס הבורא? אולם ידועים דברי חז"ל (יומא ט) ראשונים (חרבן בית ראשון) שנתגלה עוונם נתגלה קצם אחרונים (חרבן בית שני) שלא נתגלה עוונם לא נתגלה קצם. ורגילים לפרש הענין כי הראשונים חטאו וידעו שחטאו לכן חזרו בתשובה אבל אחרונים לא הודו שחטאו ולכן אפילו לא ניסו לתקן החטא. וגם אצל אדה"ר אילו היה מכיר בחטאו היה בודאי חוזר מיד בתשובה - אבל אדה"ר לא הרגיש שעשה דבר רע כל עיקר ע"כ בודאי אוכל עוד. ע"כ מדברי הרה"ק הרי"א מקוניץ

הרא"ש רגיל לומר אכלתי ואוכל עוד כלומר אני מצדי מצד האנושיות שבי אכלתי ואוכל עשיתי עבירות ונעשה עוד כי רק בידך היכולת לשמור עלי כמאה"כ: ואתה את בריתי תשמור.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

הס"ד שיחת הרא"ש י"א שבת תשכ"ז נכתב ע"י הר"פ כפ' רבנן.

ירידה לצורק עליה האשק אגלין קודם

הצפעוניים קרה תופעה מפליאה הנחשים נהפכו לקערות דבש, האדם מנסה להעז לטבול אצבעו בדבש וללקקו והנה טעמו טעם גן עדן ממש.

האדם ממשיך להעפיל פסגת ההר כאשר ה"גיוק" ממשיך ללוות אותו ואשר מאורות הנחשים הצפעוניים מרוויים את נפשו במתיקות נפלאה ומקל על העמל בהעפלתו אל פסגת ההר. ההתפעלות מהנחשים הצפעוניים הנהפכים לקערות דבש השכיחו את ההתפעלות מה"גיוק" שממשיך ללוות אותו אל פסגת ההר ולשמור עליו. בהגעתו אל פסגת ההר הצליח לאסוף את מרבץ האבנים הטובות והמרגליות אל השק שהכינו מראש. לאחר איסוף האבנים הטובות והמרגליות התישב האדם על פיסגת ההר וחיכך ידו בסיפוק על ההצלחה המיוחדת לעלות אל פסגת ההר ולאסוף את האבנים הטובות והמרגליות, ובמיוחד התפעל מהס"ד הגדולה שהיה לו שהשי"ת היה בעזרו שהנחשים הצפעוניים נהפכו לקערות דבש אשר בה הרווה את צמאונו ורעבונו בעת המאמץ שעשה בעליתו ההרה.

רבוי המחשבות של האדם לראות את ההצלחה לעלות ההרה והס"ד שהיתה לו בהפיכת נחשים צפעוניים לקערות דבש השכיחו לגמרי את העובדא שלפלא של הנחשים שנהפכו לדבש קדם האירוע המוזר של הלוי של הגיוק ושמירתו על האדם. ומכיון ששכח לגמרי מה"גיוק" היה לו קל להפנים לעצמו איזה מחשבה קטנה של "מגיע לי" הס"ד הגדולה הזאת כי הלא השתדלתי להעפיל אל פסגת ההר במסירות נפש. ככל שהרבה לחשוב ראה האדם את עצמו כאדם השלם, אכן הרג את יצרו ויצא

... לפי"ז אפשר לבאר הפסוק: ובקשו את ה' אלוקיהם ואת דוד מלכם (הושע ג, ה) אנו נדרשים לבקש את ה' האלוקים ואת דוד מלך ישראל. לכאורה צריך ביאור איך אפשר לדמות גוף לאלוקות?

אלא שהדרך איך לבקש את ה' האלוקים אנו לומדים מדוד המלך כי הוא מלמד אותנו שיש רבש"ע, והוא מלמד אותנו איך להתקשר אליו יתברך וזאת מתוך שקיים "מבשרי אחזה אלוקי". כי לאחר שאמר "בחנני ונסני" נכשל בבת שבע ולאחר שאמר "חטאתי" - חטאתי נגדי תמיד" זכה להיות אורו של משיח וזכה ללמד דעת שיש אלוקים "ואין עוד מלבדו"

נסביר זאת בדרך משל: בפסגת ההר היה שק מלא באבנים טובות ומרגליות. העליה אל ההר היתה קשה שבעתיים הן מחמת גובה ההר ותלילותו. הן מחמת שבשבילים המוליכים אל ההר הסתובבו נחשים צפעוניים, וכל מי שהתקרב אל ההר היה עלול להנשך למות ע"י הנחשים הצפעוניים. רבים היו בני אדם שניסו להעפיל על ההר אך כאשר התקרבו אל מקורות הסכנה מהנחשים הצפעוניים היו נרתעים לאחוריהם.

ויהי היום ואדם אחד החליט שיהי מה עליו להעפיל אל פסגת ההר ולאסוף את האבנים הטובות והמרגליות, אחרת למה לי חיים. והנה דבר מוזר כאשר ההחלטה של האדם היתה נחושה והתחיל להעפיל אל ההר, גילה שיש איזה "גיוק" שמתלווה אתו ונראה כאילו שומר עליו בדרך. "הגיוק" הנראה ככלומניק - סך הכל גיוק, מלווה את האדם בנאמנות כאחד משומרי הראש המעולים בעולם. כאשר התקרב האדם אל מאורות הנחשים

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לשלב את שפלות העצמי עם גדולת הבורא ואז יזכה להגיע אל פסגת ההר ולא להרגיש כלל שאכן הגיע לפסגת ההר.

הנמשל: דוד המלך זכה להתעלות מרמה של ג'וק אל רמה של דוד מלך ישראל חי וקיים. ובאמת הרג את יצרו. ובאמת זכה להיות המנהיג של עם ישראל והמלך האהוב. אבל מכיון שהיסיח דעתו שהוא במציאות העצמית שלו אינו אלא "ג'וק" נכשל ואמר "בחנני ונסני" בגלל המלים האלו נכשל בבת שבע וכמעט שאיבד את הכל, ורק התושיה שלו שאמר מיד חטאתי - חטאתי נגדי תמיד הרי זה שאיפשר לו להיות ברום הפסגה ולקדש שם שמים.

דוד המלך במהלך שלו גילה את הקשר בין שפלות עצמי לבין גדלות הבורא. כמו כן גילה דוד המלך את הקשר הבלתי מנותק בין הירידה להעליה ואיך שפועל בצורה מעשית ענין הירידה לצורך העליה. העובדא היא שדוד המלך הוא זה שסיכן את עצמו והוא זה זכה שהנחש הצפעוני הפך לקערת דבש והוא זה שזכה לאסוף את האבנים הטובות והמרגליות. וגם הוא זה שמלא אותנו שאם שכח את ה"ג'וק" הוא מסכן את הכל. וכך זכה שהקשר בין דוד המלך כגוף והקב"ה שאינו גוף מתחברים ביחד לפרסום שם ה' בעולמות. (כמאה"כ ובקשו את ה' אלוקיכם ואת דוד מלכם מזה אנו לומדים שלא די מסירות נפש בעבודת השי"ת אלא שצריכים לזכור כל הזמן את המציאות האמיתי שלו, ואז ישתלב הירידה והעליה ביחד ויהיה ירידה לצורך עליה.

אל המסע במסירות נפש, ואכן זכה לס"ד מיוחדת בהפיכת מאורות הנחשים לקערות דבש. ואכן הצליח לאסוף את כל האבנים הטובות והמרגליות. והנה שם פניו אל השביל אשר יורידו מההר ויוכל ל"פרסם" שם ה' ברבים ולספר לכולם על הס"ד הגדולה שזכה... כאשר הקב"ה ראה את כל זאת חרה אפו באדם ואמר לו: הלא מי שהפך את הנחשים הצפעוניים לקערות דבש היה בזכות ה"ג'וק" שהתלווה אתך ושמר עליך, ואיך יתכן ששכחת לגמרי מה"ג'וק"? הלא זה שהבאתי לך את ה"ג'וק" לשמור עליך היה כדי להזכיר לך כל הזמן שאינך רק "ג'וק" ואינך מסוגל לכלום והכל מכח השי"ת. כי אף אחד לא יעלה על דעתו שה"ג'וק" מסוגל לשמור על האדם, ולא רק לשמור עליו אלא עוד לגרום לכך שהנחשים הצפעוניים יהפכו להיות לקערות של דבש. וזה שאתה שכחת מהג'וק אין זה רק מחמת רוח של גאווה עלה עליך למרות שראית את הס"ד הגלוייה שלי, בכ"ז השארת לעצמך איזה נקודה קטנה של יוהרא וגדלות. לכן אין אני מאפשר לך לקחת את האבנים הטובות והמרגליות שאספת.

מיד לאחר שהקב"ה אמר זאת לאדם חזרו הנחשים הצפעוניים לקדמותם ואיימו בהתקרבותם אל האדם לשרפו בארס שבין שיניהם. אלא שהאדם מחמת המעמד המיוחד שהיה בו (שספג בעבודתו בחיים) הכיר מיד בכשלונותיו והבין שהג'וק שבא ללוותו לא היה אלא משל שהאדם לא שכח מי הוא באמת בשעה שבא להעפיל אל פסגת ההר, ולזכות במופתים גדולים אלו. האדם מיד הודה על כשלונותיו והבין שתמיד צריך

האדם שמגיע לשלכות עם הבורא, הוא חי בבחינת התווה ובוהו שברא ה' את העולם. והאדם צריך להפוך את התווה ובוהו הקיים בתוכו למציאות של אמונה.

מה זה תווה ובוהו - בחי' קדושה זה תווה ובוהו. מפני שאני לא רואה, ולא שומע ולא מבין - אז לגבי קיים תווה ובוהו, כלומר אין בי הבנה, לא מבין את מציאות הבורא.

אבל האדם לא צריך להבין, ולא צריך לחקור ולא להתווכח, אלא לחיות באמונה "רק לך דומיה, תהילה".

מה מובן של המילים דומיה, תהילה. איפה הוא לך, ואיפה הוא תהילה ואיפה הוא דומיה. אני לא רואה 'לך', ואני לא רואה 'דומיה' ואני לא רואה 'תהילה' אם אני רוצה להבין את הבורא, אז אני יכול להבין אותו בדומיה - כלומר אני יכול להבין את הבורא בדומיה, הדומיה היא העבודה, לעבוד על עצמי. ומהי עבודת האדם על עצמו?

תכונת האדם שהוא תוסס, רועש, כועס, הורג, רוצח, קנאי, תאות - כל מיני חומרים יש באדם ואת כל תכונותיו הקיימות בו הוא צריך להביא למצב כמו שהיה קיים בזמן המבול. אנחנו מציאות מבול. כי מה הביא המבול - כל לכלוך שבעולם, את כל מה שהיה קיים, את כל היסודות, את הכל עירבב המבול ונעשה חורבן והמים קלטו את כל הלכלוך, את כל היסודות שהתערבבו והכל נחרב. אבל אחרי שהכל נחרב ע"י המבול, נהיה שקטות. שקט, שלווה.

אותו הדבר אנחנו קיימים בבחינת המבול, כל היום אנחנו חיים עם בחינת מבול: חיים את הגעש בתוכינו, הכעס, הקנאה, התאוה, השתלטנות, הרציחה, כל הטבעים שבנו כולם תוססים בתוכינו כמו מבול, ותפקיד האדם לבוא לידי שלימות. שלימות האדם היא ע"י השקטת המבול שבו, ולזאת יכול האדם להגיע ע"י הכרת מציאות הטבעים שבו, שהם המבול שלו. כאשר אדם חי את הטבעים הסוערים ותוססים שבו, מכיר בהם, על ידי כך הוא מגיע לשלמות, ואז באה שקטות, באה שלווה, באה דומיה.

בדיוק כמו בזמן המבול, אחרי שהמבול הרס הכל ונהיה חורבן, בא שקט, שלווה. כך האדם, כאשר הוא חי את טבעיו הסוערים את המבול שבו, אחרי שהוא חי את כל טבעיו, שהוא מכיר בכלם, אז באה שקטות, שלווה, דומיה.

שהשמחה במעונם

הר"ר יקותיאל י'. אלכסנדר הולד ומשפ' להולדת הבן

הר"ר צבי הולד ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר ישראל מן ומשפ' להולדת הבת

הר"ר שלמה מן ומשפ' להולדת הנכדה

הר"ר מרדכי ויסברג ומשפ' להולדת הבן

הר"ר יוסף ויסברג ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר יחיאל פרוש ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

כוס תנחומים

למשפ' הר"ר יהודה לייב פרוש הי"ו

על פטירת חמותו האשה החשובה מרת שרה ליבא פרקוביץ ע"ה

לעי"לוי נשימת

הר"ר דוד יעקב בן אריה מרדכי ז"ל גלב"ע א' מר חשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

